

Orientering om foreløbige resultater med tegn på en sammenhæng mellem visse pesticider og forøget risiko for børneleukæmi

Miljøstyrelsen er mandag d.27. august 2018 blevet orienteret om, at forskere fra The National Institute of Health, National Cancer Institute, i USA, d.29. august 2018 ville præsentere foreløbige resultater fra en undersøgelse med titlen "Residential proximity to agricultural herbicides during pregnancy and childhood leukaemia in the Danish national birth cohort" på en konference i Canada.

Miljø- og Fødevareministeriet har været i kontakt med forskerne bag den foreløbige undersøgelse. Forskerne oplyser, at det er meget foreløbige resultater behæftet med usikkerhed. Senior Investigator Mary Ward oplyser, at "*We have additional analyses to do on the study, which may change the interpretation of our results. We think that it is premature to notify parliament and the public about the study results at this time*".

Da en af de danske forskere har orienteret om sagen, og der allerede ligger oplysninger om den foreløbige undersøgelse på internettet, finder ministeren det rigtigst allerede nu at give udvalget en orientering om de foreløbige resultater på trods af National Health Institutes anbefalinger.

De foreløbige resultater er lavet med bidrag fra forskere fra Danmark. Århus Universitet, DCE, har bidraget med geografisk pesticidforbrug. I mangel af bedre er det geografiske pesticidforbrug estimeret ud fra anbefalet sprøjtning for afgrødetypen kombineret med salgstal for pesticiderne. Vi har i Danmark ikke specifikke data for pesticidforbruget for den tidsperiode, der er undersøgt (1996-2003). Disse data findes kun for årene 2011 og fremefter i form af sprøjtejournalindberetningerne. Statens Serum Institut har bidraget med data fra den danske fødselskohorte og fra Cancerregistreret.

De foreløbige resultater tager udgangspunkt i den danske fødselskohorte, hvor man har set på kvinder og børn fra perioden 1996-2003. I kohortestudiet har man registreret sygdomsforløb for gruppen (kohorten) for siden om muligt at kunne påvise, hvilke faktorer, der er bestemmende for forløbet. Der er foretaget en sammenligning mellem børn med leukæmi, hvor mødrene under graviditet har boet under 500 meter fra landbrugsområder med anvendelse af visse pesticider og en kontrolgruppe. I kontrolgruppen har kvinderne under graviditeten ikke boet nær markerne.

De foreløbige resultater fra undersøgelsen viser, at der er en forøget risiko for udvikling af leukæmi hos børn, hvis mødrene har boet inden for en 500 meters radius af landbrugsområder, hvor der formodentlig er sprøjtet med de undersøgte pesticider. Mødrene formodes at være blevet udsat for pesticiderne gennem luften, når pesticiderne er blevet sprøjtet ud på markerne omkring dem.

De foreløbige resultater fra undersøgelsen viser, at den beregnede risiko har været forhøjet for fire pesticider, hvis mødrene boede i et område med:

- landbrugsområder større end 14 ha (mest korn-afgrøder som f.eks. hvede og byg)
- stort areal af vintersæd og vårsæd
- tilstedeværelse af mindre almindelige afgrøder (græskløver, ærter og majs)

De pesticider, der mistænkes for at øge risikoen for udvikling af leukæmi hos børn, er ukrudtsmidler med stofferne pendimethalin, bromoxynil, ioxynil og fluroxypyr. De fire typer ukrudtsmidler, som primært anvendes til korn, var godkendt i perioden 1996-2003, som den foreløbige undersøgelse

dækker. Siden da er ét af pesticiderne, ioxynil, blevet forbudt i EU, ét pesticid har fået en restriktion indført i godkendelsen i EU, pendimethalin og produkter med det stof skal revurderes i Danmark indenfor kort tid, ét er tæt på et forbud af andre årsager og det sidste er tæt på revurdering i EU.

Af det materiale, Ministeriet allerede har adgang til, fremgår det, at der i den foreløbige undersøgelse indgår i alt 18 forskellige pesticider. Forskerne har i april måned i år indsendt et kort resumé af deres resultater, som optakt til konferencen. Af dette korte resumé fremgår det, at forskerne har set forhøjet risiko for leukæmi for visse stoffer uden at kunne påvise sammenhængen statistisk set. For ni af aktivstofferne blev der ikke vist nogen forhøjet risiko. I præsentationen fra konferencen fremgår der ud over resultaterne for de fire nævnte stoffer, at undersøgelsens foreløbige resultater viser en forhøjet, men ikke signifikant, risiko for ukrudtsmidlerne phenmedipham (anvendt i sukkerroer) og thifensulfuron-methyl (anvendt i majs).

I befolkningsundersøgelsen er der vist en statistisk forskel i forekomsten af børneleukæmi mellem den gruppe gravide kvinder, der bor tæt på landbruget og den gruppe, der bor langt fra. Men der er ikke vist en biologisk sammenhæng mellem de undersøgte pesticider og risikoen for børneleukæmi. Det er uklart, om der i den foreløbige undersøgelse er taget hensyn til andre risikofaktorer som f.eks. rygning, kostvaner m.m.

Da undersøgelsen ikke er afsluttet er der en række usikkerheder omkring data. Den foreløbige undersøgelse skal gennem et peer review inden den er færdig i løbet af efteråret.

Kun to af stofferne er godkendt til anvendelse i efteråret, men de anvendes ikke i ret stor udtrækning i dansk landbrug ifølge professor Per Kudsk fra Institut for Agroøkologi på Aarhus Universitet.

Miljø- og fødevarerministeren har i lyset af de foreløbige resultater nedsat en arbejdsgruppe. Gruppen skal dels sikre, at der så vidt muligt kan handles umiddelbart, hvis de endelige resultater udgør et sikkert grundlag for, at brugen af de omhandlede pesticider fører til udviklingen af leukæmi hos børn, og dels følge den videre undersøgelse tæt og komme med anbefalinger til, hvordan befolkningsundersøgelser af denne slags skal indgå i den fremtidige vurdering af pesticiders sikkerhed. Arbejdsgruppen skal også se på ift. de fire konkrete stoffer, hvilke yderligere undersøgelser og testmetoder, der skal udvikles med henblik på at få mere viden.